

ಓದಿಗೂ ಈಗಿನ ಓದಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ನನಗೇ ಒಡೆದು ಕಾಣುವಂತಿತ್ತು. ಜಗತ್ತಿನ ಕೆಲವೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆತ್ಮಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಯೂ ಒಂದು ಎಂಬುದು ಜಗತ್ತಿಗೇ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಚಾರ. ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆತ್ಮಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ನಡೆದದ್ದು ಅವರ ಹದಿಮೂರನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ. ಕರಮಚಂದರು ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೋಹನದಾಸ ದಿನವೂ ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವ ಮುಂಚೆ ಅವರ ಕಾಲೊತ್ತಿ ಶುಶ್ರುಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಮೋಹನದಾಸನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾದ ಹೊಸತು. ವಿಷಯಸುಖಲಾಲಸೆ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳು. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ತಂದೆಯ ಕಾಲೊತ್ತಿತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಶಯನಗೃಹದಲ್ಲೇ ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಇವರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, 'ನೀನು ಹೋಗಿ ಮಲಗಿಕೋ, ನಾನು ಅಣ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ' ಎಂದರು. ಮೋಹನದಾಸನಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಸಿಕ್ಕ ಸಂತೋಷ. ಓಡಿ ಶಯನಗೃಹ ಸೇರಿಕೊಂಡ. ಆರೇಳು ನಿಮಿಷ ಕಳೆದಿರಬಹುದು. ನೌಕರ ಬಂದು ಬಾಗಿಲು ಬಡಿದ. ಮೋಹನದಾಸ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು 'ಏನು' ಎಂದು ಕೇಳಿದ. 'ತಂದೆಯವರು ತೀರಿಕೊಂಡರು' ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬಂದಿತು. ಮೋಹನದಾಸನಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತು. ತನ್ನ ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿ ತಂದೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕೊನೆಯ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ದೂರ ಮಾಡಿತ್ತಲ್ಲ ಎಂದು ಮಮ್ಲ ಮರುಗಿದರು.

ಮುಂದಿನ ಕತೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗಾಂಧಿ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು!

ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಾಲಕ ಮೋಹನದಾಸ

ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ ಎಂದರೆ, ಯಾರಿಗೂ ನಿಲುಕದ ಅತಿ ಮಾನವನೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಂತೆಯೇ ಹುಟ್ಟಿ, ಎಲ್ಲರಂತೆಯೇ ಬೆಳೆದ, ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಗು. ಅವರ ಬಾಲ್ಯ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಲ್ಯದಂತೆಯೇ ಇತ್ತು. ಮೋಹನದಾಸನನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಯವರು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ 'ಮೋನಿಯಾ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೋನಿಯಾ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರಂತೆ ತಂಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಹಟವಾದಿಯಾಗಿದ್ದ, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಓದಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ. ಒಮ್ಮೆ ಸ್ನೇಹಿತರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡಿದ್ದ, ಮಾಂಸ ಸೇವಿಸಿದ್ದ! ಆನಂತರ ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಪಟ್ಟು, ಶ್ರವಣ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮುಂತಾದ ಕತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಇತಿಹಾಸ.

ಆಗ ನಾನು ಸುಮ್ಮನೇ ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯವೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಂತೆ ನಾನೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಬಣ್ಣ ಕಪ್ಪು, ನರಪೇತಲ ಎಂಬ ಕೀಳರಿಮೆಯಿಂದ ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಂಕೋಚದ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿದ್ದೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ

ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಿತ್ರರಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅಪ್ಪನ ಜೇಬಿನಿಂದ ಹಣ ಕದ್ದಿದ್ದೆ. ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಬೀಡಿ ಎಳೆದಿದ್ದೆ. ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದು ವರ್ಜ್ಯವಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ತಿಂದು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ನರಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಯಾರ ಬಳಿಯೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಬಾಯಿಬಿಡುತ್ತಿರುವುದು. ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಇತರರ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೂ ಖಂಡಿತಾ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದು ಮೋಹನದಾಸನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೂ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸಿದ ರೀತಿಗೂ ಗಾಂಧಿ ಎದುರಿಸಿದ ರೀತಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿ ವಿಲ್ಲ

ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೂ ತಂದೆಯ ಮುಂದೆ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ತಂದೆ ಕರಮಚಂದರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ರೀತಿಯಂತೂ ಅನನ್ಯವಾದದ್ದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪೋಷಕರಿಂದೂ ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಲಕ ಮೋಹನದಾಸನೂ ತನ್ನ ತಂದೆಯಿಂದ ಅದನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ಕೂಡ. 'ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸದಿದ್ದರೂ ಗೋಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ತಲೆ ಘಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮನ್ನೇ ಶಿಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದ. ಆದರೆ ಕರಮಚಂದರು ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿ ಒಂದು ಹನಿ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿದರು. ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡದೇ

